

**Аспірантка кафедри організації обліку та звітності Мулик Я.І.,
Вінницький національний аграрний університет (Україна)**

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА МОЛОКОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЇЇ РІВНЯ НА ОСНОВІ ІНТЕГРАЦІЇ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОГО СТАНУ

Для забезпечення безпеки функціонування молокопереробних підприємств необхідно сформулювати програму раціонального та ефективного використання їх фінансових ресурсів на основі оптимізації структури капіталу. Світовий і вітчизняний економічний досвід свідчить про необхідність створення такої моделі забезпечення фінансової безпеки підприємства, яка була б стійка до фінансових ризиків і активно стимулювала соціально-економічний розвиток молокопереробного підприємства.

Окремі аспекти фінансової безпеки досліджували у своїх працях такі вчені: Барановський О.І., Бланк І.О., Єрмошенко М.М., Шелест В.В., Козаченко Г.В., Пономарьов В.П., Горячева К.С., Ареф'єва О.В., Пристемський О.С., Козак Л.С., Пономаренко О. Е., Кузенко Т.Б., Єпіфанов А.О., Журавка О.С., Реверчук Н.Й., Бердар М., Єрмоленко О.А., Кракос Ю.Б., Кириченко О.А., Куцик В.І., Лаврова Ю., Шабатура Т.С., Кудрицька Ж.В., Чібісова І.В. та інші.

Аналіз праць вчених вказує на вагомі наукові та практичні результати в дослідженні економічного аналізу в системі управління фінансовою безпекою підприємств, проте залишаються невирішеними проблеми формування інтегрованого показника оцінки фінансової безпеки молокопереробних підприємств.

Було визначено, що показники ліквідності, фінансової стійкості та ділової активності можуть виступати як інструмент управління рівнем фінансової безпеки молокопереробних підприємств. Однак, рівень фінансової безпеки конкретного підприємства оцінений за окремим показником може суттєво відрізнятись від рівня фінансової безпеки, визначеним за інтегрованим показником, тому доцільно згрупувати дані показники відповідно до запропонованого підходу до кількісного

аналізу якості показників фінансового стану (табл. 1).

Таблиця 1. Визначення рівня фінансової безпеки на основі інтеграції показників фінансового стану

Підприємство	Показники фінансового стану	Рівень фінансової безпеки / кількість			
		АБ	Б	УБ	К
ПАТ «Житомирський маслозавод»	Ліквідності	2	-	-	2
	Фінансової стійкості	2	3	-	-
	Ділової активності	5	2	2	1
ПАТ «Варвामаслосирзавод»	Ліквідності	-	-	1	3
	Фінансової стійкості	1	-	-	2
	Ділової активності	-	3	2	5
ПАТ «Зарічненський молокозавод»	Ліквідності	-	-	1	3
	Фінансової стійкості	2	-	1	2
	Ділової активності	4	4	1	1
ПАТ «Старобільський молокозавод»	Ліквідності	-	-	1	3
	Фінансової стійкості	-	-	2	2
	Ділової активності	1	3	2	4
ПАТ «Обухівський молочний завод»	Ліквідності	1	1	1	1
	Фінансової стійкості	3	1	-	1
	Ділової активності	5	4	-	1
ПАТ «Острозький молокозавод»	Ліквідності	-	-	1	-
	Фінансової стійкості	-	-	1	3
	Ділової активності	1	-	5	3
ПАТ «Ратнівський молокозавод»	Ліквідності	-	1	1	2
	Фінансової стійкості	-	-	1	3
	Ділової активності	-	2	4	4
ПАТ «Володарський молочний завод»	Ліквідності	-	-	2	1
	Фінансової стійкості	-	1	1	3
	Ділової активності	-	3	6	1
ПАТ «Новомиколаївський молокозавод»	Ліквідності	1	-	2	1
	Фінансової стійкості	-	2	2	1
	Ділової активності	3	3	3	1
ПАТ «Пирятинський сирзавод»	Ліквідності	2	1	-	1
	Фінансової стійкості	3	2	-	-
	Ділової активності	4	4	1	-
ПАТ «Тернопільський молокозавод»	Ліквідності	-	2	1	1
	Фінансової стійкості	-	1	-	-
	Ділової активності	3	5	-	1
ПрАТ «Криворізький міськмолокозавод №1»	Ліквідності	1	-	-	1
	Фінансової стійкості	1	1	2	2
	Ділової активності	2	6	1	1
ПАТ «Кременчуцький міськмолокозавод»	Ліквідності	-	-	1	3
	Фінансової стійкості	-	1	2	2
	Ділової активності	2	6	1	1
ПАТ «Ковельмолоко»	Ліквідності	-	-	2	2
	Фінансової стійкості	-	1	2	2
	Ділової активності	-	1	8	1

Умовні позначення:

АБ – абсолютно безпечний; Б – безпечний; УБ – умовно безпечний; К – кризовий

Отже, до абсолютно безпечного рівня фінансової безпеки, за якого всі без винятку показники фінансового стану відповідають межам абсолютної безпеки, не можна віднести жодне підприємство, які нами проаналізовані, так як на кожному підприємстві існує кризовий рівень фінансової безпеки одного або декількох показників фінансового стану. Проте, необхідно відмітити ПАТ «Пирятинський сирзавод», в якого кількість показників абсолютно безпечного та безпечного рівня значно перевищує кількість умовно-безпечного та критичного рівня (16:2), тобто дане підприємство можна віднести до безпечного рівня. До умовно безпечного рівня можна віднести ПАТ «Житомирський маслозавод», ПАТ «Обухівський молочний завод» та ПАТ «Тернопільський молокозавод», більшість показників яких мають абсолютно безпечний та безпечний рівні, проте три показника є кризовими, що свідчить про необхідність прийняття відповідних управлінських рішень для вирівнювання даних показників, ПАТ «Новомиколаївський молокозавод» більшість показників якого мають умовно безпечний, безпечний та абсолютно безпечний рівні, проте три показники є кризовими, тому для підприємства важливим є подолання меж значень показників абсолютної ліквідності, співвідношення позикових і власних коштів та оборотності матеріальних запасів для покращення свого фінансового стану. За критичного рівня фінансової безпеки 2 і більше показника відповідають кризовому рівню фінансової безпеки підприємств, тобто ПАТ «Варвамаслосирзавод», ПАТ «Зарічненський молокозавод», ПАТ «Старобільський молокозавод», ПАТ «Острозький молокозавод», ПАТ «Ратнівський молокозавод», ПАТ «Володарський молочний завод», ПрАТ «Криворізький міськмолкозавод №1», ПАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» та ПАТ «Ковельмолоко», які мають не менше як три показника кризового рівня відносяться до критичного рівня фінансової безпеки, що є негативним для даних підприємств та служить сигналом для прийняття кардинальних змін у роботі даних підприємств.